

RAN-1901130703050002

M.A. (Sem. - III) Examination November - 2025
Economics (Paper - XV- ID : 3B) Banking and Insurance

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) પ્રશ્ન નં. 1 ફરજિયાત છે.
Question No. 1 is compulsory.
- (3) જમણી બાજુ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
Figures of the right indicate full marks of the questions.

Seat No.:

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

(10)

1. ઓવરડ્રાફ્ટ અને કેશક્રેડિટનો અર્થ આપો.
2. અનુસૂચિત બેંક અને બિન અનુસૂચિત બેંક એટલે શું?
3. વીમાના મૂળભૂત સિદ્ધાંત જણાવો.
4. મનીબેંક પોલીસીનો ખ્યાલ જણાવો.
5. વીમાના લક્ષણો જણાવો.

પ્ર. 2. “રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા ભારત દેશની કરોડરજી સમાન છે” સમજાવો.

(13)

અથવા

પ્ર. 2. અ. બેંકિંગ સેવાના માર્કેટિંગમાં 6P નો ઉપયોગ સમજાવો.

(07)

બ. IMPS, RTGS અને NEFT સમજાવો.

(06)

પ્ર. 3. વીમાનો અર્થ, પ્રકારો અને મહત્વ સમજાવો.

(13)

અથવા

પ્ર. 3. જીવન વીમો એટલે શું? જીવન વીમાના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો સમજાવો.

(13)

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)

(14)

1. આધુનિક બેંકના પ્રણાલીકાગત કાર્યો
2. નફાકારકતાનો ખ્યાલ
3. ATM ના લાભ-ગેરલાભ
4. ઈરડા (IRDA)

ENGLISH VERSION

Q. 1. Answer the following questions briefly

(10)

1. Give the meaning of overdraft and cash credit.
2. What is scheduled bank and non-scheduled bank?
3. Explain the basic principles of insurance.
4. Explain the concept of money back policy.
5. Explain the characteristics of insurance.

Q. 2. Explain "The Reserve Bank of India is like the backbone of the country of India" (13)

OR

Q. 2. A. Explain the use of 6P in marketing of banking services (07)

B. Explain IMPS, RTGS and NEFT. (06)

Q. 3. Explain the meaning, types and importance of insurance. (13)

OR

Q. 3. What is life insurance? Explain the basic principles of life insurance. (13)

Q. 4. Write a short note (any two) (14)

1. Systematic functions of a modern bank
  2. Concept of profitability
  3. Advantages and disadvantages of ATM
  4. IRDA
-